

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XII

SARAJEVO, 29. 03. 2024.

BROJ / NUMBER: 10.3.4

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, IV tromjesečje 2023. QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, IV quarter 2023

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prvu procjenu bruto domaćeg proizvoda (BDP) za četvrto tromjesečje 2023. godine.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Realni rast BDP-a u četvrtom tromjesečju 2023. godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine iznosi 2,5%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 grupisanih na nivou A10, značajniji realni rast bruto dodane vrijednosti u četvrtom tromjesečju 2023. godine zabilježen je u djelatnostima: Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 9,7%; Informacije i komunikacije (J) 6,6%; Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, Prijevoz i skladištenje, Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (G,H,I) 6,5% i Građevinarstvo (F) 6,0%.

Značajniji realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnostima Vađenje ruda i kamena, Prerađivačka industrija, Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (B,C,D,E) 4,0% a od toga u Prerađivačkoj industriji (C) 5,0%.

In this First release Institute for Statistics of FBiH presents first estimate of Gross domestic product (GDP) for the fourth quarter of 2023.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy.

Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The real GDP growth in the fourth quarter of 2023, compared to the same quarter of the previous year is 2.5%.

Observed by sections of Classification of Activity BiH 2010 aggregated at the level A10, in the fourth quarter of 2023 compared to the same quarter of the previous year, significant real growth of the gross value added was recorded in: Financial and insurance activities (K) 9.7%; Information and communication (J) 6.6%; Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, Transportation and storage, Accommodation and food service activities (G,H,I) 6.5% and Construction (F) 6.0%.

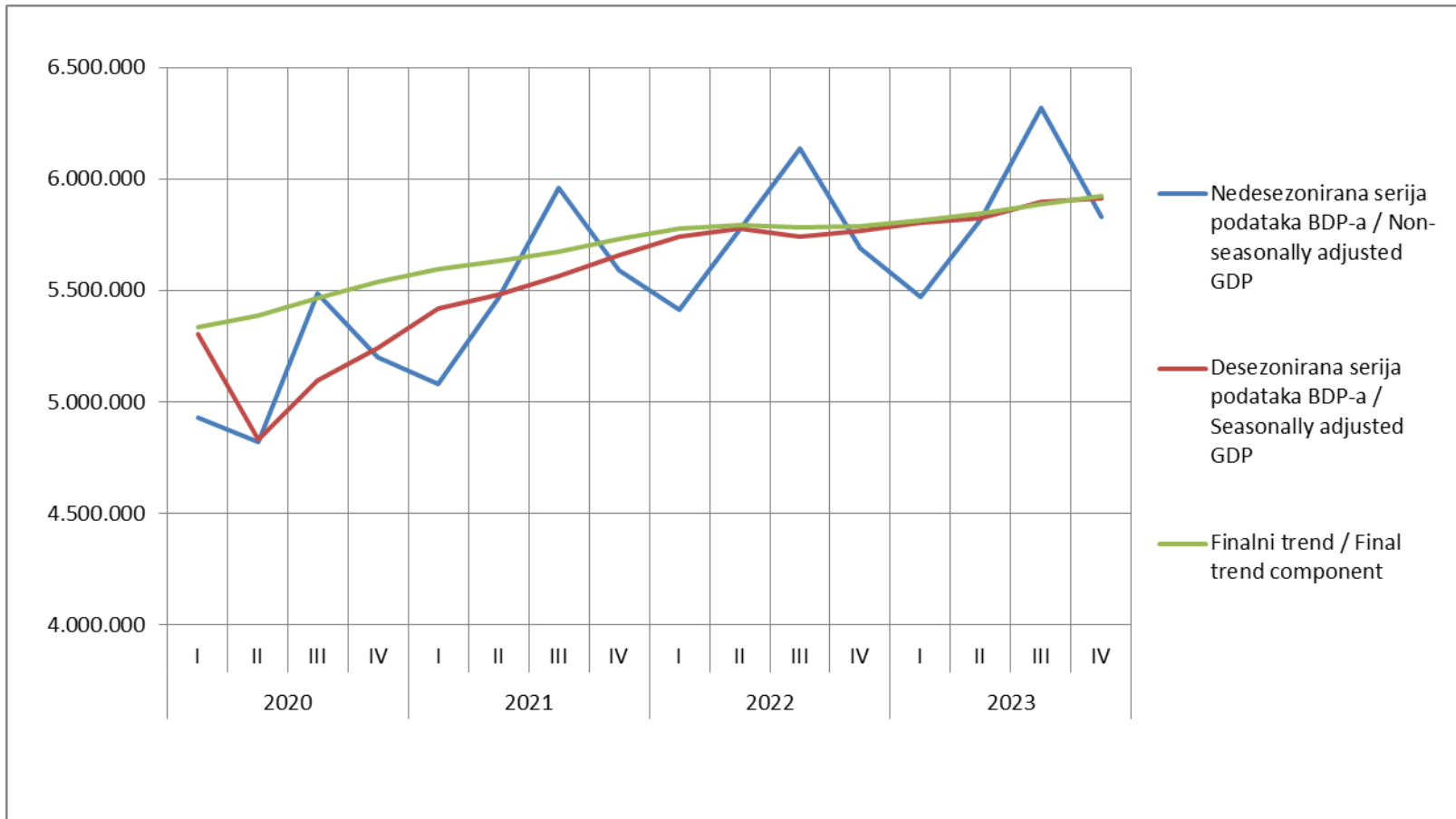
Significant decrease of the gross value added in real terms was recorded in Mining and quarrying, Manufacturing, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (B,C,D,E) 4.0% of which in Manufacturing (C) 5.0%.

1. TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STOPE REALNOG RASTA QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2020				2021				2022				2023 ¹⁾				%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Nedesezonirani podaci, promjene u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine	1,6	-9,3	-3,9	-2,2	3,1	13,4	8,7	7,5	6,6	5,6	3,0	1,7	1,1	0,8	2,9	2,5	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Desezonirani podaci, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	-0,8	-8,9	5,5	2,8	3,4	1,1	1,5	1,6	1,5	0,6	-0,6	0,5	0,6	0,4	1,2	0,3	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter
Finalni trend, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	0,2	1,0	1,5	1,3	1,0	0,7	0,7	1,0	0,9	0,2	-0,2	0,1	0,4	0,6	0,7	0,6	Final trend component, changes compared to the previous quarter

¹⁾ Procjena / Estimate

GRAFIKON 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STALNE CIJENE, hilj. KM
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, CONSTANT PRICES, 000 KM

2. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2021	965.547	5.473.747	3.943.534	935.115	5.247.040	1.173.351	946.142	1.279.579	1.124.040	4.087.493	619.196	566.639	21.284.611	3.945.154	25.229.765
2022	1.060.954	6.277.303	4.670.671	1.160.389	6.480.649	1.458.251	1.042.379	1.394.744	1.430.459	4.547.274	741.081	612.204	24.981.279	4.481.474	29.462.753
2023 ¹⁾	1.126.043	6.221.251	4.580.789	1.392.927	7.022.331	1.633.486	1.280.804	1.556.616	1.601.177	5.188.796	840.992	885.182	26.979.240	4.830.175	31.809.415
2021 I	84.163	1.295.031	862.020	211.669	1.102.601	265.017	224.263	307.055	257.590	998.738	144.608	138.942	4.751.792	838.557	5.590.349
II	224.578	1.336.404	1.000.335	225.710	1.261.697	284.205	242.733	321.023	271.938	1.019.143	153.779	143.201	5.198.009	957.167	6.155.175
III	562.608	1.370.864	1.028.250	241.428	1.474.637	304.494	249.859	322.465	286.016	1.011.431	161.122	144.790	5.840.133	1.079.219	6.919.353
IV	94.199	1.471.448	1.052.930	256.308	1.408.106	319.635	229.287	329.036	308.496	1.058.181	159.687	139.706	5.494.677	1.070.211	6.564.888
2022 I	94.741	1.512.607	1.071.513	248.077	1.349.218	324.179	245.417	336.137	325.860	1.083.673	182.258	146.438	5.555.731	984.471	6.540.201
II	213.275	1.602.029	1.223.615	280.100	1.616.036	356.195	272.037	341.000	353.438	1.112.311	181.588	152.560	6.175.449	1.127.256	7.302.705
III	627.694	1.550.547	1.174.900	312.474	1.808.719	383.043	285.727	347.008	367.636	1.150.220	183.719	166.140	6.850.646	1.195.937	8.046.583
IV	125.245	1.612.121	1.200.643	319.737	1.706.677	394.834	239.198	370.599	383.524	1.201.070	193.516	147.066	6.399.453	1.173.810	7.573.263
2023 ¹⁾ I	95.972	1.591.788	1.139.978	309.770	1.508.776	388.447	289.843	377.820	393.340	1.265.499	201.076	195.751	6.226.580	1.072.595	7.299.175
II	221.684	1.550.784	1.161.137	347.202	1.712.809	406.084	320.978	388.220	398.161	1.298.452	206.540	216.621	6.634.293	1.181.999	7.816.292
III	680.866	1.536.029	1.153.213	351.631	1.963.513	417.470	344.920	391.122	403.670	1.277.858	214.704	234.726	7.347.056	1.329.334	8.676.390
IV	127.521	1.542.650	1.126.460	384.325	1.837.233	421.485	325.063	399.454	406.006	1.346.987	218.673	238.084	6.771.312	1.246.247	8.017.559

¹⁾ Procjena / Estimate

3. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, U CIJENAMA PRETHODNE GODINE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2021	931.075	5.107.235	3.658.908	928.454	5.066.285	1.141.327	945.019	1.218.507	1.082.571	3.968.375	591.677	572.927	20.407.598	3.660.927	24.068.525
2022	1.014.870	5.560.665	4.153.607	961.850	5.597.333	1.331.288	987.408	1.280.338	1.216.783	4.152.970	650.574	586.951	22.167.128	4.108.731	26.275.859
2023 ¹⁾	1.056.892	6.095.530	4.517.369	1.217.057	6.722.934	1.583.571	1.123.273	1.399.657	1.518.373	4.598.638	771.491	647.772	25.439.643	4.563.701	30.003.345
2021 I	114.620	1.239.928	829.932	214.679	1.088.994	261.843	224.303	302.673	254.121	988.558	142.668	140.062	4.692.323	841.758	5.534.081
II	234.382	1.266.319	936.471	229.131	1.232.400	278.133	238.735	304.052	265.160	995.847	146.714	142.362	5.048.512	905.654	5.954.166
III	459.388	1.268.603	936.328	241.025	1.427.026	296.593	245.986	305.318	276.433	977.156	150.723	144.754	5.503.499	987.275	6.490.773
IV	122.685	1.332.385	956.177	243.619	1.317.865	304.757	235.995	306.464	286.857	1.006.814	151.573	145.749	5.163.265	926.240	6.089.505
2022 I	126.878	1.396.448	1.009.777	218.755	1.253.424	309.310	235.970	318.447	299.354	1.040.129	158.853	141.087	5.216.481	966.887	6.183.368
II	245.168	1.417.069	1.075.115	237.324	1.402.832	326.365	249.705	319.530	302.360	1.042.748	162.215	145.333	5.559.984	1.030.556	6.590.540
III	505.506	1.358.207	1.026.329	252.468	1.531.243	346.387	257.274	320.625	305.985	1.019.380	164.982	149.498	5.912.559	1.095.907	7.008.466
IV	137.317	1.388.941	1.042.387	253.304	1.409.834	349.226	244.459	321.736	309.083	1.050.713	164.524	151.033	5.478.104	1.015.380	6.493.484
2023 ¹⁾ I	130.850	1.529.868	1.112.059	275.124	1.455.326	376.252	270.141	348.655	372.574	1.151.672	188.140	158.023	5.940.579	1.065.700	7.006.279
II	252.554	1.526.182	1.138.555	298.806	1.650.435	393.949	279.304	349.726	378.152	1.153.618	192.070	160.171	6.314.626	1.132.802	7.447.427
III	531.099	1.534.277	1.153.093	319.169	1.878.994	405.420	290.793	349.726	383.940	1.129.610	196.789	163.694	6.856.123	1.229.943	8.086.065
IV	142.390	1.505.203	1.113.662	323.958	1.738.178	407.949	283.035	351.549	383.707	1.163.738	194.492	165.883	6.328.316	1.135.257	7.463.574

¹⁾ Procjena / Estimate

4. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2021	902.207	4.542.229	3.212.459	799.232	4.713.851	1.128.397	1.091.555	975.878	983.841	3.473.154	494.834	761.974	18.325.105	3.782.089	22.107.195
2022	948.295	4.614.355	3.383.587	822.082	5.028.548	1.280.283	1.139.163	976.457	1.065.016	3.528.790	519.910	789.288	19.084.913	3.938.905	23.023.818
2023 ¹⁾	944.664	4.480.737	3.272.531	862.229	5.216.545	1.390.308	1.227.568	979.896	1.130.471	3.568.650	541.244	835.144	19.435.089	4.011.177	23.446.267
2021 I	111.066	1.102.756	728.666	184.800	1.013.238	258.877	259.083	242.405	230.945	865.194	119.316	186.278	4.213.495	869.617	5.083.112
II	227.115	1.126.228	822.206	197.240	1.146.668	274.982	275.753	243.509	240.978	871.573	122.700	189.336	4.533.336	935.628	5.468.965
III	445.145	1.128.259	822.080	207.480	1.327.756	293.233	284.129	244.523	251.223	855.215	126.053	192.518	4.941.894	1.019.950	5.961.844
IV	118.881	1.184.986	839.507	209.712	1.226.188	301.305	272.589	245.441	260.695	881.172	126.764	193.841	4.636.380	956.895	5.593.275
2022 I	118.555	1.158.802	822.578	186.967	1.126.054	297.460	272.236	242.865	262.016	883.801	126.948	189.723	4.491.158	926.923	5.418.081
II	229.085	1.175.913	875.804	202.838	1.260.281	313.861	288.082	243.691	264.648	886.026	129.635	195.433	4.786.899	987.961	5.774.860
III	472.345	1.127.068	836.062	215.782	1.375.642	333.116	296.815	244.527	267.821	866.170	131.846	201.034	5.090.451	1.050.610	6.141.061
IV	128.309	1.152.572	849.143	216.496	1.266.571	335.846	282.030	245.374	270.532	892.794	131.480	203.098	4.716.405	973.411	5.689.816
2023 ¹⁾ I	116.955	1.124.584	805.612	194.913	1.129.235	330.333	295.223	244.093	277.392	893.724	131.990	203.733	4.538.416	936.676	5.475.092
II	225.736	1.121.874	824.807	211.690	1.280.627	345.871	305.237	244.842	281.545	895.234	134.748	206.502	4.824.176	995.654	5.819.830
III	474.703	1.127.825	835.338	226.117	1.457.973	355.942	317.793	244.842	285.854	876.604	138.059	211.044	5.237.863	1.081.034	6.318.897
IV	127.270	1.106.453	806.773	229.509	1.348.709	358.162	309.315	246.118	285.680	903.088	136.447	213.865	4.834.635	997.813	5.832.448

¹⁾ Procjena / Estimate

5. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA ISTO TROMJESEČJE PRETHODNE GODINE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR)

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)	%
2021	-7,2	12,5	16,2	2,4	13,4	14,8	6,1	0,0	12,1	2,0	6,5	1,8	8,1	8,1	8,1	
2022	5,1	1,6	5,3	2,9	6,7	13,5	4,4	0,1	8,3	1,6	5,1	3,6	4,1	4,1	4,1	
2023 ¹⁾	-0,4	-2,9	-3,3	4,9	3,7	8,6	7,8	0,4	6,1	1,1	4,1	5,8	1,8	1,8	1,8	
2021 I	-5,1	10,3	13,0	2,8	-2,3	10,2	2,6	-1,0	5,2	1,1	-0,1	1,9	3,1	3,1	3,1	
II	-3,3	21,9	28,0	2,3	25,8	16,0	8,4	-0,2	12,2	2,3	11,5	2,1	13,4	13,4	13,4	
III	-10,2	11,1	14,5	2,4	19,5	17,3	9,1	0,4	14,8	2,4	7,2	1,9	8,7	8,7	8,7	
IV	-4,4	7,7	10,8	2,2	11,6	15,6	4,2	0,8	16,1	2,3	7,8	1,4	7,5	7,5	7,5	
2022 I	6,7	5,1	12,9	1,2	11,1	14,9	5,1	0,2	13,5	2,2	6,4	1,8	6,6	6,6	6,6	
II	0,9	4,4	6,5	2,8	9,9	14,1	4,5	0,1	9,8	1,7	5,7	3,2	5,6	5,6	5,6	
III	6,1	-0,1	1,7	4,0	3,6	13,6	4,5	0,0	6,6	1,3	4,6	4,4	3,0	3,0	3,0	
IV	7,9	-2,7	1,1	3,2	3,3	11,5	3,5	0,0	3,8	1,3	3,7	4,8	1,7	1,7	1,7	
2023 ¹⁾ I	-1,3	-3,0	-2,1	4,2	0,3	11,1	8,4	0,5	5,9	1,1	4,0	7,4	1,1	1,1	1,1	
II	-1,5	-4,6	-5,8	4,4	1,6	10,2	6,0	0,5	6,4	1,0	3,9	5,7	0,8	0,8	0,8	
III	0,5	0,1	-0,1	4,8	6,0	6,9	7,1	0,1	6,7	1,2	4,7	5,0	2,9	2,9	2,9	
IV	-0,8	-4,0	-5,0	6,0	6,5	6,6	9,7	0,3	5,6	1,2	3,8	5,3	2,5	2,5	2,5	

¹⁾ Procjena / Estimate

6. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, SEZONSKI PODEŠENE LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA PRETHODNO TROMJESEČJE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, SEASONALLY ADJUSTED DATA, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE PREVIOUS QUARTER)

													%	
	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) <i>Gross value added (basic prices)</i>	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) <i>Gross domestic product (market prices)</i>	
2021	I	-0,3	4,6	3,3	0,4	6,1	4,9	0,6	-0,4	2,8	0,6	1,4	3,4	3,4
	II	-2,7	0,3	4,2	0,3	0,6	2,3	2,9	0,5	4,3	0,8	2,8	1,1	1,1
	III	-1,9	1,0	1,8	0,4	4,6	3,8	1,6	0,4	4,3	0,5	2,7	1,5	1,5
	IV	0,5	2,1	1,6	0,8	0,7	4,0	-0,2	0,4	3,8	0,4	0,6	1,6	1,6
2022	I	8,2	1,2	3,7	0,3	4,2	3,4	0,6	-1,0	0,5	0,4	0,1	1,5	1,5
	II	-2,6	-0,1	-0,5	1,2	0,1	2,3	2,5	0,3	1,0	0,3	2,1	0,6	0,6
	III	0,3	-3,3	-3,0	1,1	-1,3	3,4	1,2	0,3	1,2	0,2	1,7	-0,6	-0,6
	IV	2,1	-0,1	1,4	0,6	0,6	2,1	-0,3	0,3	1,0	0,4	-0,3	0,5	0,5
2023 ¹⁾	I	-1,1	0,5	-0,4	1,5	1,1	2,4	4,5	-0,5	2,5	0,2	0,4	0,6	0,6
	II	-2,6	-1,7	-3,5	1,3	1,4	1,6	0,6	0,3	1,5	0,3	2,1	0,4	0,4
	III	2,2	1,2	2,1	1,3	2,5	0,8	2,2	0,0	1,5	0,3	2,5	1,2	1,2
	IV	0,6	-3,7	-3,0	1,5	1,2	1,8	2,1	0,5	-0,1	0,3	-1,2	0,3	0,3

¹⁾ Procjena / Estimate

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Tromjesečni BDP obračunat je po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine i cijenama referentne 2015. godine. Obračun je urađen na nivou oblasti i područja Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE - Rev. 2. Tromjesečni nacionalni računi zasnivaju se na istim principima i definicijama kao i godišnji računi, odnosno na preporukama međunarodnih metodologija "Sistem nacionalnih računa 2008" (SNA 2008), "Evropski/Europski sistem računa 2010" (ESA 2010), kao i na priručnicima za tromjesečne nacionalne račune EUROSTAT-a i Međunarodnog monetarnog fonda.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Glavni izvori podataka su pokazatelji iz redovnih mjesečnih i tromjesečnih istraživanja Federalnog zavoda za statistiku (poljoprivrede, šumarstva, industrije, građevinarstva, trgovine, ugostiteljstva, saobraćaja, podaci o bruto platama i zaposlenima, statistika cijena), tromjesečni finansijski/financijski podaci preduzeća/poduzeća i drugi izvori (Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo finansija/financija FBiH, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH).

Za obračun tromjesečnog BDP-a za koji nije raspoloživa godišnja procjena korištena je metoda ekstrapolacije bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Za obračun tromjesečnog BDP-a za godine za koje su raspoložive godišnje procjene primijenjena je metoda interpolacije.

Usklađivanje tromjesečnih i godišnjih podataka vrši se svake godine nakon objavljivanja godišnjih podataka primjenom proporcionalne Denton metode koja zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje da zbir/zbroj sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima.

U priloženim tabelama su dostupni podaci u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2015, kao i tromjesečne stope obima/obujma između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine.

Vrijednosti obima/obujma u cijenama prethodne godine dopuštaju poređenje podataka samo između dvije uzastopne godine (podaci u cijenama prethodne godine za bilo koju godinu sa godišnjim podacima u tekućim cijenama iz prethodne godine). Da bi se dobila dugoročna serija koja omogućava poređenje između bilo kojih odabranih perioda, procjene u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim periodom (2015. godina).

Serija podataka u cijenama prethodne godine je aditivna (BDP i bruto odana vrijednost su jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija), dok je serija podataka u cijenama referentne 2015. godine neaditivna (BDP i bruto dodana vrijednost nisu jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija). Neaditivnost je rezultat primjene metode obračuna ulančanih indeksa na detaljnijoj raščlambi kategorija i potkategorija.

Prikazane su i stope rasta sezonski podešenih podataka između tekućeg i prethodnog tromjesečja.

NOTES ON METHODOLOGY

Quarterly GDP has been calculated by the production approach at current prices, prices of the previous year and prices of the reference year 2015. The calculation has been done at divisions and sections level of the Classification of Activity BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE - Rev. 2. The quarterly national accounts are based on the same principles and definitions as annual accounts, that is, on the recommendations of International methodologies, namely "System of National Accounts 2008" (SNA 2008), "European System of Accounts" (ESA 2010), as well as on manuals for quarterly national accounts of the EUROSTAT and International Monetary Fund.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of the real growth rate.

The main data sources are indicators from regular monthly and quarterly surveys of the Institute for Statistics of FBiH (agriculture, forestry, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on gross wages and employees, price statistics), quarterly financial data of enterprises and other sources (Banking Agency of FBiH, Insurance Supervisory Agency of FBiH, Central Bank of BiH, Ministry of Finance of FBiH, Indirect Tax Administration of BiH).

For the calculation of quarterly GDP for which no annual estimate is available the method of extrapolation of output and intermediate consumption has been used. For the calculation of quarterly GDP for the years for which annual estimates are available the method of interpolation has been applied.

Adjustment of quarterly and annual data is carried out every year upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data.

The data are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year, chain-linked values at prices of 2015, as well as quarterly volume growth rates from quarter to the same quarter of previous year.

Volume values at prices of the previous year allow the comparison of the data only between two successive years (data at previous year prices for any given year with the annual current price data of the previous year). In order to obtain long-term series which allow the comparison between any chosen different periods, estimates of volume measures at prices of the previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period (2015).

The time series at previous year prices are additive (GDP and gross value added are equal to the sum of categories and subcategories) while the time series at prices of the reference year 2015 are not additive (GDP and gross value added are not equal to the sum of categories and subcategories). This non-additivity of GDP and GVA sums results from using the basic chain-linked indices on detailed structure of categories and subcategories.

The growth rates of seasonally adjusted data from quarter to the previous quarter are also presented.

Sezonsko podešavanje je proces namijenjen za identifikaciju i otklanjanje sezonskih fluktuacija i kalendarskih uticaja/utjecaja na vremenske serije podataka. Korišten je program JDEMETRA+, metoda TRAMO/SEATS.

Produžavanje serije stopa rasta sezonski podešenih podataka publikovanjem tromjesečnih podataka za svako sljedeće tromjesečje, može prouzrokovati korekcije već objavljenih sezonski podešenih stopa rasta zbog svojstva primijenjene metode desezoniranja.

Tromjesečni podaci tekuće godine su podložni promjenama do objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje. Poslije objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje, tromjesečni podaci su podložni promjeni samo u cilju usklađivanja sa godišnjim podacima.

Ažurirani Opis izvora i metoda obračuna tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda možete pronaći [ovdje](#).

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

SKRAĆENICE

PODRUČJA DJELATNOSTI PREMA KD BIH 2010

- A** Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- B** Vađenje ruda i kamena
- C** Prerađivačka industrija
- D** Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E** Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F** Građevinarstvo
- G** Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H** Prijevoz i skladištenje
- I** Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
- J** Informacije i komunikacije
- K** Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L** Poslovanje nekretninama
- M** Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti
- N** Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O** Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje
- P** Obrazovanje
- Q** Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi
- R** Umjetnost, zabava i rekreacija
- S** Ostale uslužne djelatnosti

Seasonal adjustment is a process intended to identify and remove seasonal fluctuations and calendar effects from time series data. The programme JDEMETRA+, method TRAMO/SEATS has been used.

Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of growth rate series, by adding of quarterly data for each new quarter, could cause subsequent corrections of already published seasonally adjusted growth rates.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

You can find Updated Quarterly National Accounts Inventory [here](#).

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

0,0 data is less than 0,05 of the unit of measure used

ABBREVIATIONS

SECTIONS OF ACTIVITIES BY NACE Rev. 2

- Agriculture, forestry and fishing*
- Mining and quarrying*
- Manufacturing*
- Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
- Construction*
- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
- Transportation and storage*
- Accommodation and food service activities*
- Information and communication*
- Financial and insurance activities*
- Real estate activities*
- Professional, scientific and technical activities*
- Administrative and support service activities*
- Public administration and defence; compulsory social security*
- Education*
- Human health and social work activities*
- Arts, entertainment and recreation*
- Other service activities*

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Nermina Ibrišević-Ademović, šef Odsjeka za statistiku nacionalnih računa
Danijela Bujak-Buzuk, pomoćnik direktora za Sektor ekonomskih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Nermina Ibrišević-Ademović, Head of the National Accounts Department
Danijela Bujak-Buzuk, Assistant director for Sector of economic statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremile: Danijela Bujak-Buzuk i Šejla Šehović-Karšić
Prepared by: Ms. Danijela Bujak-Buzuk and Ms. Šejla Šehović-Karšić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet